

Mapherni

UDVARHELY VÁRMEGYE HIVATALOS LAPJA

Megjelenik minden csütörtökön.

Kilenczedik évfolyam.	35. szám.	Szerkeszti:	Székelyudvarhely, 1911. aug. 31.
Előfizetési ára: községeknek, valamint kör- és községi jegyzőknek egész évre 6 korona. Egyes szám ára 50 fillér	Dr. Keith Ferencz	Kiadja: Becsek D. Fia könyvnyomdája Székelyudvarhely. Árpád-utca 3. szám, hová az előfizetési pénzek küldendők.	várm. tb. főjegyző.

II. További intézkedést igénylő általános jellegű rendeletek.

266.

M. kir. földmivelésügyi miniszter.

Szám 82826.
V. A. 2—911.

Körrendelet

Valamennyi vármegye alispánjának és valamennyi törvényhatósági joggal felruházott város polgármesterének.

Bár a vízjogról szóló 1885. évi XXIII. t.-cz. 24. §-a határozottan tiltja a vizeknek ártalmas anyagokkal való megfertőzését, mégis általánosan tapasztalom, hogy ipari és másnemű üzemekből eredő szennyvizek igen sok esetben tisztítás nélkül bocsáttatnak az élő vízfolyásokba és ezáltal azok vize megfertőztetetik, minek káros hatása különösen a mostanihoz hasonló meleg, száraz időjárás mellett a folyók erősen megapadt vizeiben fokozott mértékben érvényesül.

A vizek ily módon való beszennyezésének és fertőzésének megakadályoztatására a hatóságoknak különös figyelmet kell fordítaniok tekintettel arra, hogy ezt fontos közegészségügyi és állategészségügyi és halászati érdekek követelik.

Felhívom ennélfogva a Czimet, utasítsa az elsőfoku vízrendőri hatóságokat, hogy a vizek megfertőzésének megakadályoztatását gondoskodásuk és szigorú ellenőrzés tárgyává tegyék, s amennyiben a törvényes tilalom megszegését észlelnék, a törvénytelen állapot megszüntetése iránt a vízrendőri kihágási eljárás folyamatba tételével haladéktalanul s a legnagyobb eréllyel intézkedjenek.

Megjegyzem, hogy amennyiben az előforduló konkrét esetekből kifolyólag szakértői véleményre van szükség, a m. kir. halélettani és szennyvizisztító kísérleti állomást a hatóságok közvetlenül igénybe vehetik.

Tekintettel a fentebb kiemelt nagyfontosságú közegészségügyi érdekekre, amelyek a vizek fer-

tőzése által nagy mértékben veszélyeztetve vannak, ismételten határozottan utasítom a Czimet, illetve föltétlenül és biztosan elvárom a Czimtól azt, hogy a fentebb idézett 1885. évi XXIII. t.-cz. 24. § a alapján, s jelen rendeletem értelmében is haladéknélkül a legszigorubb intézkedéseket fogantossítsa a tapasztalt visszasságok megszüntetésére.

Megjegyzem, hogy illetékes szakközégeim utján magam is gondoskodni fogok arról, hogy vizeink állapotáról és a hatóságok gondoskodásának hatékonyságáról személyes tapasztalatok gyűjtése utján meggyőződést szerezzek, — már most jelezném, hogy a netán további is észlelendő hasonló visszasságok tapasztalása esetén mindannyiszor a legszigorubb eljárást fogom haladéknélkül megindíttatni.

Budapest, 1911. augusztus 3.

Gróf Serényi s. k.

Szám 6095—1911.

Mindhárom járási főszolgabírójának Székelyudvarhely r. t. város rendőrkapitányának és az összes községi és körjegyzőknek.

M. kir. földmivelésügyi miniszter urnak 82826. V. A. 2. szám alatti körrendeletét tudomásul vétel és ahhoz való szigorú alkalmazkodás végett kiadom.

Székelyudvarhely, 1911. évi aug. 23.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

267.

Szám 217—1911.

Dr. Párvy Sándor szepesi püspök úr Ó nagyméltósága Védnöksége alatt álló podolini kegyestanítórendi algimnáziummal kapcsolatos Deákasztal-segítőegyesület szervező bizottságának kérése T. cz.-hez.

Az ős gimnázium dicső történeti multja, a létért vívott erős küzdelem, az érdemes szegény-

ség érvényesülhetése s e nemzetiség lakta területén a magyar állameszme hiveinek sokasítása 20 ezer koronás áldozatot tétetett a kis határvárossal a magyar kultúra oltárára.

A szervező bizottság: Csáky Károly orvosdoktor, Duchon Ferencz nyug. tb. főszolgabíró, Fáix Róbert gyógyszerész, Spiritza Ferencz plebános, Reisz László kir. főerdőmérnök, Sáfár Pál kir. postamester, Szodovszky József városi főbíró és Mondik Pál gimn. igazgató, a nemes czéllt legfőképpen deákasztal létesítésével vélte ténylegesíteni. a hol a vidéki érdemes szegény tanulókat vallás, nyelv- és terület külömbőség nélkül, harmad- és féláron, illetve ingyen élmezzi.

De az irgalmasság említett testi s egyuttal lelki cselekedetei igazi szándéka szerint csakis könyörületes és áldozatra kész szivekkel karöltve valósíthatja meg.

Alamizsnát kér a szegény tanulóknak s áldozatot esdekel a magyar tanulás és nevelésügy szegényes oltárára: azért a hálás szegénység áldó imát küld az ég Urához, azért örök emlék örzi a nemes szívét.

Áldozzon minden, hazáját igazán szerető lélek, mert e gimnázium falai szabadították ki a halál torkából 1701-ben II. Rákóczi Ferenczet, a magyar szabadságharczok legüsztabb jellemű vezérét.

Midőn a szervező bizottság a magasztos célért az érdemes szegénység nevében kérését megújítja, egyuttal T. cz. tudomására hozza az alapszabályok következő pontjait:

a) Alapító tag, aki legalább 100 koronát adományoz, vagy kötelezi magát 5 egymásra következő éven 20—20 korona fizetésre.

b) Rendes tag tagságdíja 50 korona: ez öt részletben fizetendő.

c) Pártoló tagok tagságdíja évi 5 korona: e tagság öt évre kötelező.

Az alapító, rendes és pártoló tagoknak az egyesület közgyűlésein személyes szavazásjoguk van. Az egyesület köszönettel fogad bármily adományt s azt a gimnázium értesítőjében hivatalosan nyugtázza. Az örök hálát érdemlő jötevők adományait kérjük alulirt czimre.

Podolin, póstabélyeg kelte.

Mondik Pál s. k.,

kegyesrendi házfőnök, gimn. igazgató.

Szám 6167—1911.

A három járási főszolgabírónak, Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének, valamennyi községi és körjegyzőnek.

A gyűjtés megkísérlése, s eredmény esetén, a gyűjtött összegnek közvetlenül a fenti czimre való eljuttatása céljából kiadom.

Székelyudvarhely, 1911. aug. 21.

Alispán helyett:

Dr. Paál, főjegyző.

268.

Szám 12940—1911.

Valamennyi törvényhatóság első tisztviselőjének.

A vármegyében fekvő Rimakokova nagy község folyó évi augusztus hó 3-án nagyobbik értékesebb fele és népesebb részében földig rommá égett.

A borzasztó tűzvész a következőnap hajnali 3 órájáig tartott, megsemmisítve mindent a mi éghető volt.

Az eddigi becslés szerint leégett földig 150 lakóház melléképületével a berakott termények és takarmány nemeikkel együtt.

Teljesen leégett az ág. h. év. régi szép nagy templom belsőberendezésével és tornyával együtt. Leégett földig a paplak, a lelkes összes butorával és értékeivel együtt. Leégték az iskolák az óvoda, melyből a gyermekeket alig lehetett megmenteni, oda égtek a tanítók butorai, minden ruházatai és lelmi értékei teljesen. Leégett az értékes községháza a m. kir. posta- és távirada, a m. kir. csendőrlaktanya több nagy kereskedés, a vendéglő, a hengermalom stb.

A borzasztó forgószélben uralgó bős elemmel nyolcz tűzoltótestület és egy század katonaság halál megvetéssel szállott szembe; de mindhiába mert sem a bátorság, sem pedig az emberi erő eredményt nem tudott elérni.

Hajlék és kenyérnélkül maradt 300 család 1000 lélekkel, odaégett minden vagyona, butora, ruházata, élelme; életénél és rajta levő ruhájánál egyebet nem volt képes megmenteni.

A kár a helyi viszonyokkal ismerősök becslése szerint közel jár 3 millió koronához, melyből biztosítás útján csakis a vagyonosabb lakosság lesz kárpótolva.

Fokozta a borzasztó pusztítás és rémület súlyát azon körülmény is, hogy az ág. h. év. egyház köztiszteletben és szeretetben álló lelkesének neje a vész terjedése és hatása alatt a nagy ijedelemtől a helyszínen szörnyet halt.

A borzasztó s romboló tűzvész pusztítása és a kétségbejuttat nép helyzete szívet megrázó.

A minden nélkül maradt lakosság önerejéből magán segíteni képtelen, mert még gazdasági s egyéb eszközei is elégték. Szomorú helyzetében és véginségében egyedül a nemes emberbarátok áldozatkész könyörületességétől remélheti sorsa javítását és vigaszt.

A károsodás nagysága meghaladja vármegyénk lakosságának mindenkor kész áldozatkészességét.

A szerencsétlenül járt és koldusbotra jutott lakosság érdekében tehát azon kéréssel fordulok Nagyságodhoz törvényhatósága mélyen tisztelt közönségéhez, kedves barátaink és atyánkfiaihoz, hogy siessenek kegyes adományaikkal a tűzvész által véginségbe döntött lakosság szomorú és szánandó helyzetének javításához könyöradományaikkal hozzájárulni.

Minden fillér egy könnyet fog letörölni és

egy betevő falatot nyújtani.

A befolyandó adományokat sziveskedjék a rimaszombati m. kir. adóhivatal részére beküldeni.

Kérem megismétlése mellett hazafias atyafiságos üdvözléssel és kiváló őszinte tisztelettel maradtam.

Rimaszombat, 1911. augusztus 7.

Lukács s. k., alispán.

Szám 6066—1911.

Székelyudvarhely r. t. város polgármesterének a három járási főszolgabirónak, valamennyi községi és körjegyzőnek.

Azzal a felhívással adom ki, hogy a gyűjtést tekintettel a károsodásnak teljes részvétet érdemlő megdöböntő nagyságára — őszinte igyekezettel és jóakarattal kísérelje, meg a gyűjtött összeget a fenti címre sürgősen küldje el, s ugyanakkor tegyen hozzájárulást.

Székelyudvarhelyen, 1911. aug. 19.

Alispán helyett:

Dr. Paál főjegyző.

V. Pályázatok, hivatalos hirdetések és körövények.

Pályázati hirdetmény. (72683—911. szám.)

A gödöllői állami méhészeti gazdaságban a folyó évi október hó 15-én megkezdődő két éves méhészmunkás tanfolyamra pályázat hirdetik. Felvétetnek oly egyének kik 16 ik életévüket betöltötték, de 35-ik életévüket még tul nem haladták.

A felvételt kérő és egy koronás bélyeggel elátott folyamodványokat a m. kir. földművelésügyi miniszterhez (Budapest, V Országháztér 11. szám) folyó évi *szeptember hó végéig*, a következő okmányokkal felszerelve kell benyújtani:

1. Keresztlevél (születési bizonyítvány).

2. Az elemi népiskola négy osztályának elvégzéséről szóló bizonyítvány.

3. Hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó valamely mező-, kert-, szőlő- vagy erdőgazdaságban mint segédmunkás vagy mint egyéb alkalmazott legalább egy évet gyakorlatilag töltött és hasznáhatóságának s megbízhatóságának tanujelét adta: a földműves, vagy kertmunkás, iskolát végzettek előnyben részesülnek.

4. Azoknak, kik szülői gondozás alatt nem állanak, kifogástalan magaviseletről tanuskodó községi bizonyítványt, azoknak pedig a kik szülői vagy gyámi gondozás állanak, az említett községi bizonyítványon kívül még szüleik, esetleg gyámjuk oly beleegyező nyilatkozatát is kell mellékelniök, mely az illetőnek a tanfolyamra való belépését megengedi.

5. Csatolandó továbbá az ép, egészséges és munkára edzett testalkatot igazoló orvosi bizonyítvány, a himlőoltási bizonyítvánnyal együtt.

6. A hadköteles sorban levők részéről szük-

séges annak feltüntetése, hogy a katonai szolgálat teljesítésének ideje a gazdaságban töltendő két év tartamával nem esik össze.

A tanfolyamra felveendő egyének a gazdaságban szabad lakást és államköltéségen teljes ellátást kapnak, betegség esetén ingyen orvosi segélyben és gyógyszerben is részesülnek. A szükséges könyveket, írószereket, a gyakorlati munkához megkivántató felszereléseket, szerszámokat és eszközöket használatra szintén a gazdaságban kapják.

Azon esetben, ha a felvett tanuló évközben saját akaratából távoznék a gazdaságból, az élvezett ellátás díját a szülő vagy gyám megtéríteni tartozik.

Minden növendék 60 korona ruhapénzben is részesül, oly módon, hogy a szükséges ruházatról ezen összeg erejéig a gazdaság vezetője gondoskodik.

Budapest, 1911. július 22. *M. kir. földművelésügyi miniszter.*

Árlejtési hirdetmény. (851—911. szám.) Tarcsafalva—csehétfalvi viczinális közut 0—1. km. szakaszán lévő »Konyhapatakhid« felépítését 2491 kor költségvetésileg előirányzott ár kiténtetése mellett árlejtés útján vállalatba adom.

Felhívom mindazokat, kik ezen munkálatokat elnyerni óhajtják, hogy zárt ajánlataikat 50% bánatpénz csatolása mellett 1911. év *szeptember hó 2-án* d. e. 10 órakor hozzám nyujtsák be.

A feltételek irodámban hivatalos órák alatt megtekinthetők.

A műszaki iratok közt levő és 1911. évi junius hó 17-én kelt 3391—911. sz. alispáni rendeletre érdeklődők figyelmét ezuttal külön is felhívom.

Székelykeresztur, 1911. aug. 12. *Bartha* tb. főszolgabíró.

Elveszett lovak. Kusztora Ferencz homoródkarácsonfalvi lakosnak f. hó 7-én a község csordájából elveszett egy 3 éves sötétpej herélt és egy 2 éves sötétpej mén lova mindkettőnek csillag a homlokán és H. K. bélyeg a bal hátsó czombjukon.

Elveszett borju. Szántó András szentábrahámi lakosnak egy darab 4 hónapos fehérszörű ünő borja a farkaslaki baromvásáron elveszett. Farban egy kis szökésege van.

Felfogott tehén Décsfalva községben egy 4 éves fehér tehén fogatott fel; hátulso lapoczkáján bélyeg van.

Felfogott ló Kápolnásfaluban Orbán Antal határbíróval felfogva tartatik 1 drb 2 éves pejkancza csikó, homlokán fehér csillag, orrán egy kis fehérség. Igazolt tulajdonossa fent nevezett határbírótól bármikor átveheti.

Elveszett marhalevél. Boldizsár József kénosi lakosnak egy darab 8 éves pej kanczájára vonatkozó 045911. számú marhalevele elveszett.

Felhívás. Felhivatik Óbudán 1847. évben született izr. vallásu Fechner Sándor, kinek szülei Jakab és Winkler Katalin, hogy illetőségi viszonyaira vonatkozó kihallgatása végett a tartóz-

kodási helyén levő avagy legközelebbi közigazgatási hatóságnál haladéktalanul jelentkeztek. *Vida* tanácsjegyző.

Körözendő személyek. 259. — *Krécz Sándor* abrudbányai lakos 305—909. kik szám alatt erdőkihágásért 5 korona 95 fillér pénzbüntetés, 5 korona 95 fillér kártérítés és 80 fillér költség megfizetésére ítéltett az abrudbányai rendőrkapitány által. Miután nevezett jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, nyomozandó, feltalálása esetén fenti összesen 12 korona 70 fillér összeg tőle felhajtandó, ezen összeg a fenti kihágási számra való hivatkozással közvetlenül Abrudbánya város rendőrkapitányának megküldendő s ennek megtörténtéről Alsófehér vármegye alispánja (Nagyenyed) is értesítendő a 8899—911. számra való hivatkozással.

260. — *Szakács Péter* abrudbányai lakos 1909. évi július hó 19. én makacssági ítélettel 183—909. szám alatt erdőkihágásért 3 korona pénzbüntetésre, 3 korona kártérítésre és 80 fillér költség megfizetésére, — 1909. évi április 23-án ugyancsak makacssági ítélettel 408—909. kih. szám alatt erdőkihágásért 2 korona pénzbüntetésre, 2 korona kártérítésre és 80 fillér költség megfizetésére ítéltett az abrudbányai rendőrkapitány által. Miután nevezett jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, nyomozandó, feltalálása esetén fenti összesen 11 korona 60 fillér összeg tőle felveendő, ezen összeg a fenti kihágási számokra való hivatkozással közvetlenül Abrudbánya város rendőrkapitányának megküldendő s ennek megtörténtéről Alsófehérvármegye alispánja (Nagyenyed) is értesítendő a 8900—911. számra való hivatkozással.

261. — *Özv. Dáminger Sándorné* 1156—908, 1155—908, 1157—908, 1158—908, 1073—908, 105—909, 291—909, 289—909, 290—909, 662—909, 663—909, 664—909, 665—909. mindmégahnyki kihágási szám alatt erdőkihágásért összesen 49 korona 40 fillér pénzbüntetés, kártérítés és költség megfizetésére ítéltett az abrudbányai rendőrkapitány által. Minthogy nevezett jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, nyomozandó, feltalálása esetén fenti összeg közvetlenül Abrudbánya város rendőrkapitányának megküldendő s ennek megtörténtéről Alsófehér vármegye alispánja (Nagyenyed) is értesítendő a 8890—911. számra való hivatkozással.

262. — *Grék György* debelebe 25 éves gör. kel. vallásu bányász, nőlen, abrudbányai születésű és illetőségi egyén 1031—910 kih. szám alatt

hozott jogerős ítélettel erdőkihágásért az abrudbányai rendőrkapitány által 1 korona pénzbüntetés, 1 korona kártérítés és 80 fillér költség megfizetésére ítéltett. Minthogy nevezett jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, nyomozandó, feltalálása esetén fenti összesen 2 korona 80 fillér összeg tőle felhajtandó, ezen összeg a fenti kihágási számra való hivatkozással közvetlenül Abrudbánya város rendőrkapitányának megküldendő s ennek megtörténtéről Alsófehér vármegye alispánja (Nagyenyed) is értesítendő a 8814—911. számra való hivatkozással.

263. *Bányai Samu* 19 éves róm. kath. válásu, nőlen napszámos, abrudbányai születésű egyén 57—910. kih. szám alatt erdőkihágásért 1 korona 60 fillér pénzbüntetés, 1 korona 60 fillér kártérítés, 80 fillér költség, — 58—910. kik szám alatt erdőkihágásért 7 korona 25 fillér pénzbüntetés, 7 korona 25 fillér kártérítés és 80 fillér költség, — 59—910. kik szám alatt erdőkihágásért 1 korona pénzbüntetés, 1 korona kártérítés és 80 fillér költség, — 248—910. kih. szám alatt erdőkihágásért 1 korona pénzbüntetés, 1 korona kártérítés és 80 fillér költség megfizetésére ítéltett az abrudbányai rendőrkapitány által. Minthogy nevezett jelenleg ismeretlen helyen tartózkodik, nyomozandó, feltalálása esetén fenti összesen 24 korona 90 fillér összeg tőle felhajtandó, ezen összeg a fenti kihágási számokra való hivatkozással közvetlenül Abrudbánya város rendőrkapitányának megküldendő s ennek megtörténtéről Alsófehér vármegye alispánja (Nagyenyed) is értesítendő a 8901—911. számra való hivatkozással.

— 264. *Özv. Ran Józsefné* szül. Eckstein Zsófia, volt postatiszt özvegye, a ki 1910. évben Alberti községből ismeretlen helyre költözött, nyomozandó, feltalálása esetén férjének születési és illetőségi körülményeire kihallgatandó és a felveendő jegyzőkönyv a 14466—911. számra való hivatkozással Miskolcz város tanácsának megküldendő.

265. — *Párhon István*, ki a Szolnokdoboka vármegyei Szék közsegben 1886. évi február hó 8-án született, nyomozandó, feltalálása esetén kihallgatandó arra nézve, hogy Szék községből történt eltávozása óta hol, mennyi ideig és milyen minőségben tartózkodott 1900. évig, hozzájárult-e valahol a közterhekhez, be volt-e sorozva katonának, ha igen, hol és mikor tett szolgálati kötelezettségének eleget s a felveendő jegyzőkönyv a 10738—911. számra való hivatkozással Kolozsvármegye alispánjának megküldendő.